

Vleermuisonderzoek locatie tennisvereniging Beukersweide te Wierden

Onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen

Datum: 13-09-2014
Auteur: A. Tuitert
Opdrachtgever: Aveco de Bondt
Rapportnummer: AT/2014/13.09
Versie: C1

Paraaf:

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor de locatie van de tennisvereniging Beukersweide aan de Stationsweg in Wierden bestaan herontwikkelingsplannen. De huidige bebouwing (clubgebouw tennisvereniging) wordt gesloopt en enkele bomen worden gekapt, waarna er nieuwbouw op de locatie zal plaatsvinden. In opdracht van Aveco de Bondt heeft een verkennend natuuronderzoek plaatsgevonden. Op basis van dit verkennend natuuronderzoek is geconcludeerd dat aanvullend vleermuisonderzoek noodzakelijk is in verband met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen in het clubgebouw van de tennisvereniging. Voorliggende rapportage bevat de uitkomsten van dit aanvullend vleermuisonderzoek.

Figuur 1: Te slopen clubgebouw tennisvereniging Beukersweide (rood omlijnd) in Wierden.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden ten aanzien van vleermuizen. Indien sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet, dan is voor de ingreep een ontheffing vereist op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Indien geen sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen, dan kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder ontheffing.

De twee vragen die tijdens dit veldonderzoek centraal staan zijn:

1. Zijn er binnen het plangebied vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig?
2. Bevat het plangebied essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes voor vleermuizen waardoor bij aantasting hiervan de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen kan worden aangetast?

2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet beschermt alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten, door middel van de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 16. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder de zwaarste beschermingscategorie (tabel 3 Ffwet). Voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichtingen geldt ten aanzien van deze soortgroep dat altijd een ontheffing moet worden aangevraagd bij het overtreden van verbodsbepalingen. Hiervoor geldt een uitgebreide toets, wat betekend dat ontheffing alleen verleend wordt indien:

- er is sprake van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk zonder ontheffing, indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode Ffwet.

3 Werkwijze

Het inventariseren van vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013¹.

Het aantal veldbezoeken is gebaseerd op de potentiële aanwezigheid van de volgende functies:

- Kraam- / zomerverblijfplaats;
- Paarplaats;
- Foerageergebied;
- Vliegroute.

Aangezien niet alle holle ruimtes (spouwen) in het clubgebouw te bekijken zijn, heeft een visuele inspectie in de winterperiode geen nut. Eventueel in het gebouw overwinterende vleermuizen zijn dan toch niet zichtbaar waardoor aanwezigheid niet kan worden uitgesloten. Wanneer gedurende het seizoen een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen wordt aangetroffen, wordt er vanuit gegaan dat vleermuizen ook in het betreffende gebouw overwinteren. Dit is conform het Vleermuisprotocol 2013.

In totaal hebben 4 veldbezoeken plaatsgevonden, waarvan twee in de zomerperiode om kraamverblijven, zomerverblijven, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen in kaart te brengen en twee in het najaar voor paarverblijven, vliegroutes en foerageergebieden. In onderstaande tabel zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 3.1: Data en weersomstandigheden van de vleermuisinventarisaties

Datum	Type inventarisatie	Type bezoek	Weersomstandigheden
21-05-2014	Zomer- en kraamverblijven	Avondbezoek	20° Celsius, half bewolkt, windkracht 3
23-06-2014	Zomer- en kraamverblijven	Ochtendbezoek	14° Celsius, onbewolkt, windkracht 2
21-08-2014	Paarverblijven/ zwermplaatsen	Avondbezoek	19° Celsius, onbewolkt, windkracht 2
10-09-2012	Paarverblijven/ zwermplaatsen	Avondbezoek	16° Celsius, half bewolkt, windkracht 3

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met een Pettersson D240x batdetector. Dit apparaat zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor mensen hoorbare tonen. Tevens kunnen de geluiden vertraagd (time-expansion) worden opgenomen voor analyse achteraf, omdat sommige soorten moeilijk te determineren zijn in het veld. Het gebruik van een Pettersson D240x batdetector is conform de voorwaarden voor materiaalgebruik vanuit het Vleermuisprotocol.

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013.

4 Resultaten aanvullend onderzoek

4.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in het te slopen clubgebouw van tennisvereniging Beukersweide. De voorgenomen sloop van het clubgebouw leidt derhalve niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

4.2 Foerageergebied

Op en rond het tennispark zijn wel enkele foeragerende vleermuizen waargenomen. Met name langs de randen van het tennispark, rond de aanwezige begroeiing, zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers aangetroffen tijdens het vleermuisonderzoek. Per onderzoeksrondte zijn maximaal 3 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen en maximaal 2 laatvliegers. Vooral de begroeiing langs de noordkant van de tennisvelden en op de naastgelegen parkeerplaats wordt door vleermuizen gebruikt om te foerageren. Gelet op het relatief beperkt aantal foeragerende vleermuizen, kan worden geconcludeerd dat het tennispark geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt. In de directe omgeving blijft bovendien ruim voldoende geschikt foerageergebied voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig. De functionaliteit van buiten het plangebied gelegen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen komt door de voorgenomen ingreep niet in gevaar. Het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

Figuur 4.2: Waarnemingen foeragerende gewone dwergvleermuizen (rode stip) en laatvliegers (blauwe stip) in de omgeving van het tennispark en het te slopen clubgebouw (rood omlijnd).

4.3 Vliegroutes

Er zijn tijdens het onderzoek geen vliegroutes van vleermuizen waargenomen in het plangebied. De herinrichting van het tennispark leidt derhalve niet tot een aantasting van essentiële vliegroutes van vleermuizen. Het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

5 Conclusies

Onderstaande conclusies zijn te trekken op basis van het uitgevoerde vleermuisonderzoek:

- In het te slopen clubgebouw van tennisvereniging Beukersweide zijn geen kraamkolonies en/of andere vaste rust- en verblijfplaatsen (zomerverblijfplaatsen, paarplaatsen en winterverblijfplaatsen) van vleermuizen aanwezig. De ingreep leidt derhalve niet tot een aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.
- Het plangebied wordt door enkele gewone dwergvleermuizen en laatvliegers gebruikt als foerageergebied. Gelet op het relatief beperkt aantal foeragerende vleermuizen, kan worden geconcludeerd dat het tennispark geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt. In de directe omgeving blijft bovendien ruim voldoende geschikt foerageergebied voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig. De functionaliteit van buiten het plangebied gelegen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen komt door de voorgenomen ingreep niet in gevaar. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.
- In het plangebied zijn geen vliegroutes van vleermuizen aanwezig. De ingreep leidt derhalve niet tot een aantasting van vliegroutes van vleermuizen. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.